

**ГОДИШЕН
ДОКЛАД И ОТЧЕТ**

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ДЪРЖАВНИЯ ФОНД**

**ЗА ГАРАНТИРАНЕ УСТОЙЧИВОСТ НА ДЪРЖАВНАТА
ПЕНСИОННА СИСТЕМА**

ЗА 2019 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ЧАСТ ПЪРВА

ДЕЙНОСТ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА ДЪРЖАВНИЯ ФОНД ЗА ГАРАНТИРАНЕ УСТОЙЧИВОСТ НА ДЪРЖАВНАТА ПЕНСИОННА СИСТЕМА

ЧАСТ ВТОРА

ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ФОНД ЗА ГАРАНТИРАНЕ УСТОЙЧИВОСТ НА ДЪРЖАВНАТА ПЕНСИОННА СИСТЕМА

I. ПРИХОДОИЗТОЧНИЦИ

II. УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА

III. ОТЧЕТНОСТ

ЧАСТ ТРЕТА

ПУБЛИЧНОСТ

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

ВЪНШЕН ОДИТ

ЧАСТ ПЪРВА

ДЕЙНОСТ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА ДЪРЖАВНИЯ ФОНД ЗА ГАРАНТИРАНЕ УСТОЙЧИВОСТ НА ДЪРЖАВНАТА ПЕНСИОННА СИСТЕМА

Съгласно Закона за Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система („ДФГУДПС“ или „фонда“) в полза на фонда се отчисляват от централния бюджет средства от паричните постъпления от приватизация и приходите от концесии, отчетени по държавния бюджет, двадесет и пет на сто от отчетения за съответната бюджетна година излишък по държавния бюджет, както и приходи от други източници, определени със закон или с акт на Министерския съвет. В последните години отчисления за сметка на източника излишък по държавния (до 2013 г. по републиканския) бюджет няма, предвид на това, че бюджетното салдо е дефицит. Приходите от други източници, определени със закон или с акт на Министерския съвет са средства от глоби, имуществени санкции и неустойки, свързани с приватизационния процес по реда на чл. 8, ал. 8, т. 2 и ал. 9 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол (ЗПСК). Освен това, от 2015 г. по/от сметка на фонда се трансферират и средства по реда на чл. 1, ал. 4 и чл. 22, ал. 2 и ал. 3 от Закона за ДФГУДПС във връзка с чл. 129, ал. 12 и ал. 15 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

От създаването си до настоящия момент акумулираният ресурс на фонда се намира в отделна сметка в Българска народна банка (БНБ) и е част от фискалния резерв на страната. Следваната до момента консервативна стратегия при инвестирането на средствата на ДФГУДПС в срочни депозитни сметки в БНБ гарантира минимизиране на негативните ефекти и проявите на волатилност на международните капиталови пазари. Това от своя страна съответства на текущата пазарна среда и води до избягване на риска, свързан с резките промени на външните пазари.

С Решение № 641 на Министерския съвет от 2019 г. са приети Дългосрочна инвестиционна политика на ДФГУДПС и Средносрочна стратегия за инвестиране на средствата на ДФГУДПС за периода 2020-2022 г. С тези документи се предвижда запазване на прилагания до сега консервативен подход. Настоящите пазарни условия не предполагат реализирането на висока доходност при желаните ниски нива на инвестиционен риск, поради което депозирането на средствата в сметка на централната банка е един от инструментите, в които може да инвестира фонда съгласно чл. 13 от Закона за ДФГУДПС.

Дългосрочната инвестиционна политика на ДФГУДПС ще бъде съобразена с актиоерските разчети, изгответи от НОИ за периода 2019-2070 г., които предвиждат дефицит/недостиг по бюджета на ДОО през целия период при всички разработени варианти и допускания за избор на осигуряване на лицата между първи и втори стълб на пенсионната система, които са представени в Конвергентната програма на България 2019–2022 г. В средносрочен хоризонт при прилагания до сега консервативен подход активите на фонда ще се управляват при спазване принципите на надеждност, ликвидност и прозрачност под формата на депозит в централната банка или други инструменти по сметки в БНБ. С оглед гарантирането на устойчивост на държавната пенсионна система, по-рисково инвестиране на средствата на фонда не е приемливо. В подкрепа на това е и продължаващата конюнктура на ниски и отрицателни лихви. В дългосрочен план, при благоприятно развитие на пазарните условия анализът на възможността за по-активно управление на средствата на фонда и диверсификация на инвестициите ще бъде на база оценка на степента на риска, както и оценка на възможния нетен доход, след приспадане на разходите за управление на инвестициите и други разходи, съгласно закона.

Времевият хоризонт на средносрочната стратегия за инвестиране на средствата на ДФГУДПС е периода 2020-2022 година и акцентира върху управлението на паричния ресурс на фонда в средносрочен аспект. Предвид пазарните условия постигането на висока номинална доходност би било свързано и с поемането на по-голям рисков. Същевременно, рисът на средствата на фонда да намаляват е неприемлив от гледна точка на основната му функция, а именно – осигуряване на устойчивост на държавната пенсионна система. Предвид текущата ситуация на пазарите, дискусиите относно инвестиране на акумулирания ресурс във фонда подкрепят продължаването на следващия до момента консервативен подход, който се прилага. Важен аргумент в посока средствата на фонда да са в БНБ е запазване на високата прозрачност, тъй

като данните за депозитите на бюджета в БНБ се публикуват ежедневно, което позволява проследяване на акумулираните средства. В рамките на възможните решения са обсъждани и други варианти, доколкото пазарната ситуация би позволила прилагането на нискорискови инструменти.

С решение на управителния съвет (УС) на ДФГУДПС през 2019 г. бе одобрен Годишен доклад и отчет за дейността на ДФГУДПС за 2018 г., в съответствие с чл. 5, ал. 12 от Закона за ДФГУДПС. Съгласно разпоредбите на закона отчетът за дейността на фонда бе разгледан от Министерския съвет във връзка с чл. 24, ал. 3 от същия закон и бе внесен в Народното събрание като съставна част на отчета за изпълнението на държавния бюджет за 2018 г.

През 2019 г. членовете на УС бяха запознати с изпълнението за 2018 г. на постъпленията от концесии и приватизация. Изпълнението на заложените параметри в годишните закони за държавния бюджет на тези основни приходоизточници на фонда е в отговорностите на други държавни органи, а не на УС, и е в съответствие с провежданите политики. Тези постъпления съгласно Закона за ДФГУДПС са част от трансфера към ДФГУДПС.

За 2018 г. по § 41-00 „Приходи от концесии“ са отчетени 101 050,6 хил. лв. с ДДС по бюджетите на четири министерства и Министерския съвет, при отчетени 103 149,5 хил. лв. за 2017 г.

Отчетните данни по ПРБ за 2018 г. на приходите от концесии по държавния бюджет, са както следва:

	(в лева)
Министерски съвет	1 006 568
Министерство на околната среда и водите	3 404 274
Министерство на транспорта, съобщенията и информационните технологии	40 497 496
Министерство на енергетиката	50 048 004
Министерство на туризма	6 094 299
ОБЩО	101 050 641

По отношение на постъпленията от приватизация през 2018 г. информацията е на база отчетни данни на Агенция за приватизация и следприватизационен контрол (АПСК), преименувана в Агенция за публичните предприятия и контрол (съгласно § 5 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за публичните предприятия, обн. ДВ бр. 79 от 8 октомври 2019 г.).

Заложените приходи от приватизация и следприватизационен контрол за 2018 г. са в размер на 6 980,0 хил. лв., съгласно консолидираната фискална програма за 2018 г. Към 31.12.2018 г. отчетените от АПСК постъпления от приватизация, следприватизационен контрол и други дейности, съпътстващи приватизационния процес, постъпили по централния бюджет са в размер на 3 732,4 хил. лв., в т.ч. 1 154,0 хил. лв. отчетени приходи от приватизация (чл. 8, ал. 1 от ЗПСК) и 2 578,4 хил. лв. от глоби, имуществените санкции и неустойките, свързани с приватизационния процес (чл. 8, ал. 8, т. 2 и чл. 8, ал. 9 от ЗПСК). Тези постъпления съгласно ЗДФГУДПС са част от трансфера към ДФГУДПС.

В съответствие с изискванията на чл. 5, т. 9 от ЗДФГУДПС в правомощията на УС на фонда е да възложи разработването на демографски, акционерски, макроикономически и финансови прогнози за нуждите на дейността на фонда.

Министерството на финансите изготвя две официални средносрочни макроикономически прогнози (пролетна и есенна) за нуждите на бюджета и Европейския семестър. С влизането в сила на Закона за публични финанси пролетната и есенната прогноза се публикуват на страницата на министерството и са достъпни за всички. Като част от макроикономическото и фискално наблюдение в рамките на ЕС, НОИ, изготвя дългосрочна прогноза, основана на официалната демографска прогноза за всички държави-членки в ЕС и при допусканията, одобрени в работна група по застаряване на населението към Комитета за икономическа политика. Прогнозата отразява ефектите върху бюджета от застаряването на населението с отчитане на текущите и очаквани бъдещи нива на публична задължнялост.

Прогнозата се актуализира с всяка промяна в параметрите на пенсионната реформа (законодателни и други промени).

НОИ, чрез неговия представител в УС на фонда, предоставя актуализираните дългосрочни демографски, актиерски и финансови прогнози за развитието на пенсионната система.

През 2019 г. на заседание на УС на фонда бе обсъдена разработената от НОИ дългосрочна бюджетна прогноза за развитието на пенсионната система в периода 2019-2070 г. При изготвянето на актиерската оценка е използвана обновена макроикономическа прогноза за периода 2019-2070 г., разработена от дирекция „Икономическа и финансова политика“ към Министерството на финансите във връзка с Конвергентната програма на Република България 2019-2022 г. В средносрочен план прогнозата е съобразена с Решение № 195 на МС от 11.04.2019 г. за одобряване на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2020-2022 г. Новата дългосрочна прогноза за разходите на публичната пенсионна схема за периода 2019-2070 г. е включена в Актиерския доклад на НОИ за 2019 г.

Дългосрочната бюджетна прогноза за развитието на държавното обществено осигуряване (ДОО) в периода 2019–2070 г. е разработена при параметрите на действащото (2019 г.) законодателство в областта на пенсийте и разпоредбите на Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Основните параметри, определящи приходите от осигурителни вноски на ДОО за периода 2019-2070 г. са броят на осигурените лица, средният осигурителен доход, размерите на осигурителните вноски и процентът на събирамост. Прогнозите сочат, че приходите от вноски като процент от БВП нарастват от 6,3 % до 6,7 % в периода 2018-2037 г. След 2037 г., при постоянни стойности на средната осигурителна вноска и на дела на осигурените лица от общия брой заети лица, приходите от осигурителни вноски се задържат на ниво от 6,7 % до края на прогнозния период.

Разходите за пенсии имат най-голям дял (над 84 на сто) от общите разходи на ДОО. Разходите за краткосрочни обезщетения и административни разходи са около 16 на сто от общите разходи. За 2019 г. очакваните разходи за пенсии, представляват 8,5 % от прогнозния БВП.

В броя на пенсионерите с лични пенсии за осигурителен стаж и възраст се наблюдава съществено намаление в периода до 2040 г. поради постепенно увеличение на минималната възраст и на изискуемия осигурителен стаж за придобиване право на пенсия.

Намалението в броя на пенсионерите с пенсии за осигурителен стаж и възраст е съпроводено с увеличение в броя на пенсионерите с инвалидни пенсии през първата половина на прогнозния период.

При наследствените пенсии също трябва да се очаква известно увеличение в броя през следващите години. Поради по-строгите условия за достъп до пенсия за осигурителен стаж и възраст и наличието на прекъсвания в трудовата кариера при все повече лица, може да се очаква, че много наследствени пенсии ще продължат да се получават и след навършване на възрастта, вместо да се трансформират в лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

В дългосрочен план могат да бъдат разграничени три етапа в динамиката на разходите за пенсии като дял от БВП. В рамките на първия етап, обхващащ периода между 2019 г. и 2037 г., се очаква дельт на разходите за пенсии от БВП да намалява поради постепенното нарастване на пенсионната възраст и на изискуемия осигурителен стаж, достигайки най-ниската си стойност от 7,9 % в периода 2031-2037 г. Вторият етап обхваща периода от 2038 до 2062 г., когато в резултат на процеса на застаряване на населението и очакваната по-висока средна продължителност на живота, разходите за пенсии като процент от БВП ще започнат да нарастват, достигайки най-високата си стойност от 9,7 % в периода 2057-2062 г. Третият етап обхваща последните осем години от прогнозния период, когато се очаква известно намаление на дела на разходите за пенсии до около 9,3 % от БВП, поради прогнозираните от Евростат по-високи нива на раждаемост и постепенното увеличение на дела на населението в работоспособна възраст в края на периода.

Освен демографските фактори, влияние върху динамиката на разходите за пенсии в дългосрочен план ще оказва и предоставената възможност на осигурените лица, родени след 1959 г., които до август 2015 г. се осигуряваха задължително в ДОО (I стълб) и в универсален

пенсионен фонд (II стълб), да променят осигуряването си и да преминат на самоосигуряване само в първия стълб с увеличена осигурителна вноска. При допускането 100% от родените след 1959 г. да изберат осигуряване в I и II стълб през първите няколко години на прогнозния период дефицитът се подобрява, като в периода до 2070 г. дефицитът се задържа на нива под 5% от БВП, поради постепенното нарастване на пенсионната възраст и на изискуемия осигурителен стаж.

Резултатите от дългосрочната оценка показват, че системата ще остане на дефицит през целия период до 2070 г. За 2018 г. размерът на трансфера от държавния бюджет към бюджета на ДОО за покриване на недостига от средства е 3 857,7 млн. лв. или 3,6 % от БВП. При очаквана стойност от 3,4 % от БВП за 2019 г., през следващите години недостигът от средства по бюджета на ДОО в абсолютна стойност ще нараства, но неговият дял от БВП ще намалява, достигайки най-ниската си стойност от 2,4 % от БВП в 2038 г. Това се дължи основно на намалението в броя на пенсионерите с около 250,0 хиляди до 2040 г. в резултат на по-строгите условия за придобиване на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

След 2040 г. в резултат на негативните демографски тенденции в страната, започва влошаване в баланса на ДОО, като до 2060 г. дефицитът достига 4,7 % от БВП и се задържа на това ниво до края на прогнозния период. С нарастването на дефицита през втората половина на прогнозния период ще нараства и размерът на необходимата за покриване на недостига от средства субсидия от държавния бюджет, като в последната декада се очаква тя да достигне стойности между 40% и 41% от общите разходи на ДОО.

Ключови индикатори за финансовото състояние на системите от разходопокривен тип са коефициентът на зависимост и коефициентът на заместване на дохода.

По отношение на коефициентът на зависимост данните сочат, че в периода 2037-2060 г. неговите стойности се очаква да нараснат значително поради застаряването на населението и увеличаващата се средна продължителност на живота, като през 2060 г. на 100 осигурени лица се очаква да съответстват над 85 пенсионери с пенсии за трудова дейност.

Върху коефициента на заместване на дохода от първия стълб съществено влияние оказва процентът за всяка година осигурителен стаж в пенсионната формула, който от началото на 2019 г. се увеличава от 1,169 на 1,2. Възможността за прехвърляне на осигуряването изцяло към държавното обществено осигуряване оказва благоприятно влияние върху коефициента на заместване на дохода от първия стълб в дългосрочен план, като във варианта, при който 100% от осигурените лица, родени след 1959 г. избират осигуряване само в I стълб, средният брутен коефициент на заместване надхвърля 55% в 2070 г., при стойности от около 41,5% във варианта, при който 100% от лицата, родени след 1959 г. се осигуряват и в двата стълба.

Във връзка с горното, подпомагането на системата на ДОО чрез ДФГУДПС би могло да започне да се осъществява в периодите, когато се очаква влошаване на баланса на държавната пенсионна система, а именно в периодите след 2050 г.

Дългосрочната прогноза за периода 2018-2070 г. показва, че балансът на ДОО ще бъде отрицателен за целия разглеждан период. От около 3,4 % от БВП през 2018 г., недостигът от средства ще достигне 4,7 % през 2070 г. Движещите фактори са свързани най-вече с неблагоприятното влияние на демографските процеси – по-ниската раждаемост, наред с повишаващата се очаквана продължителност на предстоящия живот, водят до намаляване на населението и влошаване на неговата възрастова структура.

В дългосрочен план, след 2040 г., когато изискуемата възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст на мъжете и жените ще се изравни на 65 години, започва и влошаването на баланса на ДОО. За около десетилетие (2040-2050 г.) необходимият трансфер за покриване на недостига от средства по бюджета на ДОО ще нарасне от 27,3 % (най-ниската стойност за периода) до 36,0 % от общите разходи, след което ще продължи да нараства.

В този смисъл, точно след 2040 г. е периодът, в който демографският натиск върху ДОО ще бъде силен и ще е в най-голяма степен необходима външна подкрепа за балансиране на приходите от осигурителни вноски и разходите за пенсии, обезщетения и помощи. Обвързването на пенсионната възраст с промените в средната продължителност на живота, което според законодателството е предвидено да започне след 2037 г., несъмнено ще окаже положителен ефект върху баланса на ДОО в този период, но няма да елиминира нуждата от ресурс за покриване на недостига от средства.

На заседание на УС на фонда през 2019 г. бяха разгледани и прогнозните стойности на приходоизточниците на фонда за периода 2020-2022 г. в съответствие с проекта на държавния бюджет за 2020 г. и средносрочната бюджетна прогноза.

**Очаквани постъпления от държавни концесии за периода 2020 – 2022 г.
(хил. лв.)**

ПОКАЗАТЕЛИ	ПРОГНОЗА		
	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Приходи от държавни концесии с ДДС по бюджетите на министерствата и Министерския съвет, в т.ч.:	95 365,7	153 068,5	156 875,5
Министерство на енергетиката	51 800,0	51 800,0	51 800,0
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	34 200,0	91 800,0	95 592,0
Министерство на туризма	5 087,7	5 162,7	5 162,7
Министерство на околната среда и водите	3 430,1	3 445,3	3 460,3
Министерски съвет	847,9	860,5	860,5

Прогнозните приходи от държавни концесии с ДДС по бюджетите на министерствата и Министерския съвет за периода 2020-2022 г. са както следва: за 2020 г. - 95 365,7 хил. лв., за 2021 г. – 153 068,5 хил. лв., и за 2022 г. – 156 875,5 хил. лв.

Прогнозата е направена на база очакваните концесионни плащания по склучени и очаквани за склучване концесионни договори към: Министерството на енергетиката – за добив на подземни богатства; Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията – за летища за обществено ползване, пристанищни терминални, ЖП гара Пловдив и Интерmodalен терминал Пловдив; Министерството на туризма – за морски плажове; Министерството на околната среда и водите – за добив на минерална вода и за ски зона с център Банско - част от територията на Национален парк „Пирин“ и Министерски свет - за морски плажове.

Очаквани постъпления от приватизация за периода 2020 – 2022 г.:

Съгласно получено писмо от Агенция за приватизация и следприватизационен контрол, в рамките на втория етап от бюджетната процедура за 2020 г., очакваните парични постъпления в централния бюджет от приватизация за периода 2020-2022 г. са съответно 3 100 хил. лв. за 2020 г., 4 776 хил. лв. за 2021 г. и 35 000 хил. лв. за 2022 г.

Основните приходи от приватизация по години се очакват от:

2020 г. – „Плод - зеленчук“ ЕООД, „Пазар за плодове и зеленчуци“ АД (94.36%), имотично-частна държавна собственост, обособени части, миноритарни пакети и дялови участия;

2021 г. – „Русалка“ ЕООД, „Сортови семена Елит“ ЕАД, „САПИ“ ЕООД, имоти, частна държавна собственост, обособени части;

2022 г. – „Сълнчев бряг“ АД (75%), „ГУСВ“ ЕАД, „БФБ“ АД (50.05%), „Централен депозитар“ АД (43.7%), имоти, частна държавна собственост.

Допълнително се очакват и постъпления от осъществяване на следприватизационен контрол по склучени приватизационни договори, като по данни на АПСК очакваните постъпления за периода 2020 г. - 2022 г. са както следва: 74 хил. лв. през 2020 г., 9 хил. лв. през 2021 г. и 9 хил. лв. през 2022 г.

ЧАСТ ВТОРА

ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА ДЪРЖАВНИЯ ФОНД ЗА ГАРАНТИРАНЕ УСТОЙЧИВОСТ НА ДЪРЖАВНАТА ПЕНСИОННА СИСТЕМА

I. ПРИХОДОИЗТОЧНИЦИ

През 2019 г. по сметка на ДФГУДПС са трансфериирани от/за централния бюджет средства в нетен размер на **181,8 млн. лв.**, в това число:

- ✓ Съгласно разпоредбата на чл. 11 от Закона за ДФГУДПС – **104,8 млн. лв.**, включващи:

1,1 млн. лв. – парични постъпления от приватизация, отчетени по държавния бюджет за 2018 г. (чл. 11, ал.1, т. 1 от Закона за ДФГУДПС);

101,1 млн. лв. - приходи от концесии, отчетени по държавния бюджет за 2018 г. (чл. 11, ал. 1, т. 3 от Закона за ДФГУДПС);

2,6 млн. лв. - приходи от други източници, определени със закон или с акт на Министерския съвет - средства от глоби, имуществени санкции и неустойки, свързани с приватизационния процес по реда на чл. 8, ал. 8, т. 2 и ал. 9 от ЗПСК (чл. 11, ал. 1, т. 4 от Закона за ДФГУДПС).

- ✓ Съгласно разпоредбата на чл. 129, ал. 12 от ККСО и чл. 1, ал. 4 от Закона за ДФГУДПС – увеличение от **103,1 млн. лв.**
- ✓ Съгласно разпоредбата на чл. 129, ал. 15 от КСО и чл. 22, ал. 2 и ал. 3 от Закона за ДФГУДПС – намаление от **26,1 млн. лв.**

През 2019 г. не са отчислени средства за сметка на излишък по държавния бюджет за 2018 г., предвид отчетен дефицит.

Таблицата по-долу представя приходи, отчисления и наличности на ДФГУДПС за периода 2007 г. - 2019 г.

ПЕРИОД	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	(хил. лв.)	
ПОКАЗАТЕЛИ														
Приходи на ДФГУДПС	216 039,5	858 207,9	549 046,3	60 576,3	92 870,2	310 142,1	245 132,2	113 417,2	88 683,2	123 966,6	127 665,8	136 545,2	181 848,2	
от тях:														
1. Приходи от лихви по срочни депозити	4 252,4	16 738,0	9 001,7	3 391,1	10 034,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
2. Отчисления от централния бюджет за ДФГУДПС по чл. 11 от ЗДФГУДПС	211 787,1	841 470,0	540 044,7	57 185,3	82 835,3	310 142,1	245 132,2	113 417,2	88 618,1	91 886,7	128 747,7	105 990,0	104 782,9	
50 на сто от икономите на разходите по републиканския бюджет	60 241,2	142 492,0												
превишението на отчестия към 31 декември 2007 г. излишък по консолидираната фискална програма над 3 на сто от брутния вътрешен продукт за 2007 г.														
		264 021,2												
парични постъпления от приватизация, отчетени по държавния (републикански) бюджет	151 545,9	433 591,6	118 210,5	220,3	21 399,9	223 534,0	56 258,4	1 263,9	63,9	1 961,1	328,2	771,8	1 154,0	
25 на сто от отчестия бюджетен излишък			410 291,8											
приходите от концесии, отчетени по държавния (републикански) бюджет			4 571,0	56 965,0	58 280,3	84 062,5	186 634,6	99 119,0	87 300,4	88 017,6	125 128,6	103 149,5	101 050,6	
приходи от други източници, определени със закон или с акт на Министерския съвет		1 365,2	6 971,4		3 155,1	2 545,6	2 239,2	13 034,3	1 253,8	1 908,0	3 290,9	2 068,7	2 578,3	
3. Отчисления от централния бюджет за ДФГУДПС по чл. 129, ал. 12 от КСО и чл. 1, ал. 4 от ЗДФГУДПС										65,1	32 079,9	41 816,1	51 370,6	103 124,0
4. Прехвърляния на средства по бюджета на ДОО съгласно чл. 129, ал. 15 от КСО и чл. 22, ал. 2 и ал. 3 от ЗДФГУДПС											-42 898,0	-20 815,4	-26 058,7	
Наличност на ДФГУДПС в края на периода	216 039,5	1 074 247,4	1 623 293,6	1 683 870,0	1 776 740,2	2 086 882,3	2 332 014,6	2 445 431,7	2 534 114,9	2 658 081,4	2 785 747,2	2 922 292,4	3 104 140,8	
от тях: по срочни депозити	210 000,0	1 062 000,0	1 586 000,0	1 682 000,0	1 774 000,0	2 086 000,0	2 332 000,0	2 444 000,0	2 534 000,0	2 657 000,0	2 785 000,0	2 922 000,0	3 104 000,0	
по текущи сметки	6 039,5	12 247,4	37 293,6	1 870,0	2 740,2	882,3	14,6	1 431,7	114,9	1 081,4	747,2	292,4	140,8	

II. УПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА

Част от акумулираните по сметка на фонда средства към 31.12.2019 г. в размер на 3 104,0 млн. лв. са депозирани в обособена сметка в БНБ съгласно Общите условия на БНБ за обслужване на сметки на банки, бюджетни организации и други клиенти (промените са приети с решение на УС на БНБ, в сила от 18.11.2019 г.).

С писмо № БНБ-127204/20.11.2019 г. Министерството на финансите бе уведомено за

промени в обслужването на клиентски сметки при БНБ спрямо досегашната политика, а именно:

1. БНБ преустановява приемането на срочни депозити от клиенти – всички привлечени средства ще са по текущи/безсрочни сметки с отрицателни лихви по текущи сметки в лева и евро съгласно общите условия на БНБ.

2. Промяната на референтните лихви, които БНБ ползва при определянето на лихвите на клиентски сметки са лихвените проценти, приложими по сметките на БНБ в чуждестранни банки.

Приемайки това решение БНБ ни уведомява, че при промяна на условията, т.е. когато лихвите се повишат в положителни, ще започне да начислява лихви по текущи (безсрочни) сметки на клиенти, което ще се отрази в общите условия. В момента при положителни пазарни лихвени проценти съгласно общите условия на БНБ по текущи сметки на клиенти лихвения процент е равен на нула.

С писмото си БНБ отправи предизвестие за закриване на всички срочни депозитни сметки на МФ при БНБ в срок от 14 работни дни, съгласно изискванията на чл. 39, ал. 2 от Закона за БНБ.

След изтичане на срока на предизвестие, на 06.12.2019 г. всички активни срочни депозитни сметки, вкл. на ДФГУДПС, са закрити. Средствата от депозитните сметки на ДФГУДПС са обособени в отделна текуща сметка, така че от гледна точка на номиналната стойност на средствата на фонда и обособяването им промяна няма, тъй като по-високите отрицателни лихвени нива са за сметка на централния бюджет, съгласно изискванията на ЗДФГУДПС.

През месец декември 2019 г. беше извършен трансфер по бюджета на ДОО в размер на 26,1 млн. лв. при спазване изискванията на чл. 22, ал. 2 и ал. 3 от Закона за ДФГУДПС. Ресурсът беше осигурен в рамките на постъпилите по сметката на фонда средства по чл. 129, ал. 12 от КСО през 2019 г.

Общият паричен ресурс към 31.12.2019 г. по сметка на ДФГУДПС в БНБ е в размер на 3 104,1 млн. лв., от който 3 104,0 млн. лв. са депозирани в обособена сметка.

III. ОТЧЕТНОСТ

За отчитането на средствата на ДФГУДПС се прилагат правилата и изискванията на отчетността на централния бюджет.

Отчетът на ДФГУДПС е част от отчета за касовото изпълнение на централния бюджет към 31.12.2019 г., предоставен на Сметната палата в изпълнение на чл. 54, ал. 4 от Закона за Сметната палата за предварително проучване, оценка на риска и текущ контрол.

Общият паричен ресурс към 31.12.2019 г. по сметка на фонда в БНБ е в размер на **3 104,1 млн. лв.**, от който 3 104,0 млн. лв. са депозирани в обособена сметка. Общата наличност от 3 104,1 млн. лв. включва:

- наличност на 01.01.2019 г. – **2 922,3 млн. лв.**, от които: на депозит – 2 922,0 млн. лв. и по текуща банкова сметка – 0,3 млн. лв.
- трансфери от/за централния бюджет, в нетен размер на **181,8 млн. лв.**, от тях:
 - ✓ Съгласно разпоредбата на чл. 11 от Закона за ДФГУДПС – **104,8 млн. лв.**
 - ✓ Съгласно разпоредбата на чл. 129, ал. 12 от КСО и чл. 1, ал. 4 от Закона за ДФГУДПС – увеличение от **103,1 млн. лв.**
 - ✓ Съгласно разпоредбата на чл. 129, ал. 15 от КСО и чл. 22, ал. 2 и ал. 3 от Закона за ДФГУДПС – намаление от **26,1 млн. лв.**

Отчетът за касовото изпълнение на фонда за периода 01.01.2019 г. – 31.12.2019 г. е представен в следната таблица:

Показатели		Сума (хил. лв.)
		Отчет
1		2
I. ПРИХОДИ, ПОМОЦИ И ДАРЕНИЯ		0,0
II. РАЗХОДИ		0,0
III. БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ) - (+/-)		181 848,2
1. Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)		181 848,2
1.1. По чл.11, ал.1 от Закона за Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система, от тях:		104 782,9
- парични постъпления от приватизация, отчетени по държавния бюджет за 2018 г. (чл. 11, ал. 1, т. 1 от закона)		1 154,0
- приходи от концесии, отчетени по държавния бюджет за 2018 г. (чл. 11, ал. 1, т. 3 от закона)		101 050,6
- приходи от други източници, определени със закон или с акт на Министерския съвет - средства от глоби, имуществени санкции и неустойки, свързани с приватизационния процес по реда на чл. 8, ал. 8, т. 2 и ал. 9 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол (чл. 11, ал. 1, т. 4 от закона)		2 578,3
1.2. По чл. 129, ал. 12 от КСО и чл. 1, ал. 4 от Закона за Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система		103 124,0
1.3. По чл. 129, ал. 15 от КСО и чл. 22, ал. 2 и ал. 3 от Закона за Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система		-26 058,7
IV. БЮДЖЕТНО САЛДО (I+II+III)		181 848,2
V. ОПЕРАЦИИ В ЧАСТТА НА ФИНАНСИРАНЕТО - НЕТО		-181 848,3
в т. ч.		
1. Депозити и средства по сметки - нето (+/-)		-181 848,3
1.1. Наличност в началото на годината в БНБ (+)		2 922 292,4
1.2. Наличност в края на годината в БНБ (-)		-3 104 140,7

ЧАСТ ТРЕТА

ПУБЛИЧНОСТ

Министерството на финансите ежемесечно публикува данни за изменението на касовите потоци по сметката на ДФГУДПС в БНБ на своята интернет страница*.

Постъпленията във фонда за съответния период и наличностите на средствата на фонда към края на съответните отчетни години, са представени в таблицата по-долу:

ДФГУДПС	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	(млн. лв.)
За периода	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Източници	216,0	858,2	549,0	60,6	92,9	310,1	245,1	113,4	88,7	124,0	127,7	136,5	181,8	
Трансфер от/за централния бюджет	211,8	841,5	540,0	57,2	82,8	310,1	245,1	113,4	88,7	124,0	127,7	136,5	181,8	
Лихви по депозити	4,3	16,7	9,0	3,4	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Наличности към края на периода по:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Банки	216,0	1074,2	1623,3	1683,9	1776,7	2086,9	2332,0	2445,4	2534,1	2658,1	2785,7	2922,3	3104,1	
БНБ	216,0	1074,2	1623,3	1683,9	1776,7	2086,9	2332,0	2445,4	2534,1	2658,1	2785,7	2922,3	3104,1	
Банки														
Инструменти	216,0	1074,2	1623,3	1683,9	1776,7	2086,9	2332,0	2445,4	2534,1	2658,1	2785,7	2922,3	3104,1	
Депозити	216,0	1074,2	1623,3	1683,9	1776,7	2086,9	2332,0	2445,4	2534,1	2658,1	2785,7	2922,3	3104,1	
Други														
Вид валута	216,0	1074,2	1623,3	1683,9	1776,7	2086,9	2332,0	2445,4	2534,1	2658,1	2785,7	2922,3	3104,1	
Лева	216,0	1074,2	1623,3	1683,9	1776,7	2086,9	2332,0	2445,4	2534,1	2658,1	2785,7	2922,3	3104,1	
Валута (левова равностойност)														

*www.minfin.bg, банер ДФГУДПС, Статистически данни, Отчетни данни за Сребърния фонд.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

ВЪНШЕН ОДИТ

През 2019 г. на основание чл. 38, ал. 1 от Закона за Сметната палата е извършен одит на отчета за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2018 г. (отчетът на ДФГУДПС е част от отчета за касовото изпълнение на централния бюджет).

В окончателния одилен доклад № 0600200619, приет с решение № 415 от 23.10.2019 г. на Сметната палата не са налице препоръки към ръководството на Министерството на финансите по отношение на касовия отчет на ДФГУДПС.